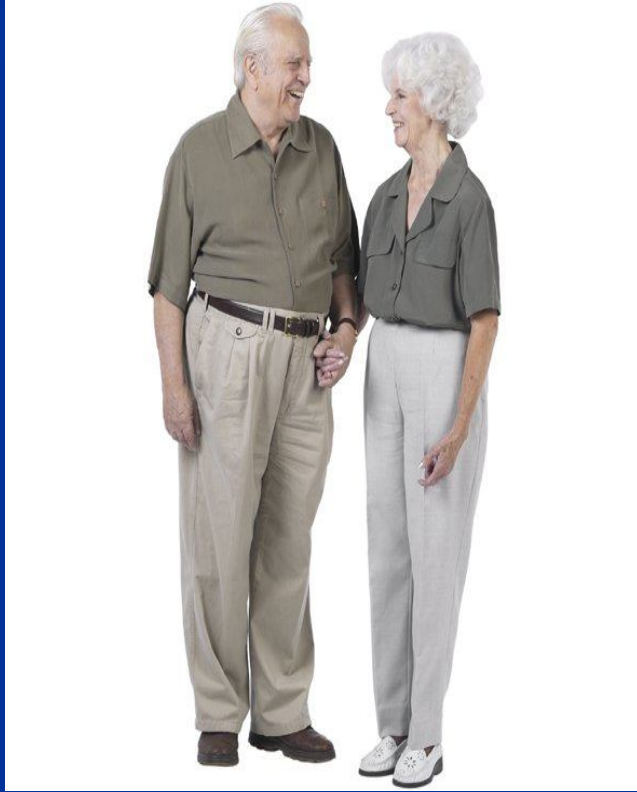

İLERİ YAŞTAKİ ÇİFTLERDE CİNSEL YAŞAM

Ufuk Memiođlu

Ankara Üniversitesi Tıp Fakóltesi
Üroloji AD

- Yaşlılık genetik faktörlere beslenme şekline hayat tarzına ve ek başka patolojilere bağlı olarak meydana gelen fiziksel sosyal cinsel psikolojik ve bilişsel fonksiyonlarda ilerleyici bozulma halidir.

- Hangi Yaş ???
- 65 yaş üzeri

- Yaşlanma gerek erkek gerek kadın için fiziksel değişiklikleri beraberinde getirir. Bunlar bazen bireyin ilişkiye girmesine ya da bundan zevk almasına engel olabilir.
- Bazı kadınlar yaşlandıkça cinsel hayattan zevk almaya başlar. Menapoz ya da histerektomi sonrası gebelik korkusunun kalmayıışı bunu tetikleyebilir.

Kadın ve Erkeklerde farklı nedenler

- Kadın yaşlandıkça vajen kısalır ve daralır.Çoğu kadında vajen lubrikasyonu azalır ve bu bazen cinsel yaşamı olumsuz etkileyebilir.

- Erkeklerde cinsel yaşam da olumsuz etkilenir.

Ereksiyon kalitesi azalır.65 yaş üzerinde %25 erkek bu sorunu her 4 cinsel deneyimden birinde yaşar.

Kardiyovasküler hastalıklar

HT

Diyabet

Erkeklerde ayrıca..

- Ereksiyona kadar geçen süre uzar
- Ejekulasyon miktarı azalabilir
- Orgazm sonrası ereksiyona kadar geçen süre uzar
- Orgazm gecikebilir
- Libido kaybı olur

Cinsel Problemlere Ne Neden olur?

Hastalıklar ve fiziksel engeller cinsel yaşamı ya da cinsel yaşamdan zevk almayı olumsuz etkiler

- Artrit
- Kronik Ağrı
- DM
- Kardiyovasküler hastalıklar
- İnkontinans
- Nörolojik Problemler
- Histerektomi, Mastektomi, Prostatektomi
- Antidepresan, Antihipertansif, Antihistaminik, Ranitidin vb
- Alkol

Korunmaya gerek var mı?

- Adet düzensizliđi olsa da gebelik olabilir
- Cinsel yolla bulařan hastalıklar
- ABD'de AIDS tanısı alan 10 kişiden biri 50 yaş üstünde

Duygular Cinsel yaşam üzerine etkin mi?

- Erkeklerde ED korkusu empotansı tetikler
- Kadınlarda fiziksel görüntü kaygısı cinsel yaşamdan zevk almayı kısıtlar
- Seks her zaman intercourse ile sınırlı değil
- Kadın yaşamı daha uzun

YAŞLANAN KADIN

- Ortalama yaşam süresi kadınlar 78.9 erkekler için 72 yıldır.
- 65 yaş üzeri her 100 kadına 75 erkek düşüyor
- Yaşam kalitesi.....cinsel yaşamı da içerir
- Hormonal geçiş dönemi
- Testesteron azalması ..seksüel istek ve sensitivite azalır
- Vajen, vulva, üretra ve mesane boynunda atrofi

- Janus raporunda bir kadının yaşam sürecinde yaşlanma ile birlikte cinsel aktivite sıklığında çok az sayıda değişiklik meydana gelir.

- 39- 50 yaş %68
- 51-64 %65
- 65 yaş üzeri %74 en az haftada bir cinsel aktivite

Yaşlı kadın seksüel öykü

- Medikal öykü
- Menstruel öykü
- Jinekolojik öykü
- Mental durum
- İlaçlar
- Vajinal iritasyon,akıntı,disüri
- Seksüel ilişki tatmin derecesi skorlama(1-10)
- Seksüel yaşamı konuşacak kişi varlığı

- Kendini algılama
- Sağlık algılaması skora (1-4)
- Yaşam Kalitesi skora (1-10)
- Uygun partnere sahip olma
- Hoşlanılan Cinsel aktivite (sarılma, öpüşme, cinsel ilişki vb)

Anatomik değişiklikler

- Vajinal epitel atrofisi
- Pubik kıllanma azalması
- Mons pubis yağ ve subkütan doku kaybı
- Labia major atrofisi
- Vajen kısalması ve elastisite kaybı
- Bartholin bezlerinin atrofisi...lubrikasyon azalır

- Vajen epiteli yüksek oranda östrojen bağımlı bunun azalması, glikojen kaybına epitelin düzleşmesine ve vajinit için uygun ortama neden olur.

Seksüel yanıtta da değişiklikler olur

- Kas tonus azalır, klitoris reaksiyon sürecinde gecikme, sekresyon azalması, vajinal konjesyonun azalması, orgazm ile olan uterus kontraksiyonlarının azalması

Hastalık ve ilaçlar

- Meme kanseri, MI
- DM II
- Histerektomi (hem olumlu hem olumsuz etki)
- Artrit, anksiyete, retrovert uterus, hemoroid
- İnkontinans

İlaçlar

Antihipertansif

Klonidin vajinal kan akımını azaltır

Antipsikotikler

Seksüel arzuyu azaltır

Antidepresanlar

seksüel arzuyu azaltır, uyarılma ve lubrikasyonu bozar, vajinal anestezi

Menapoz ve Cinsellik

- % 77 seksüel arzuda azalma
- % 50 ayda bir defadan az cinsel ilişki
- Vajinal kuruluk % 58
- Disparoni % 39
- Azalmış klitoral duyarlılık % 36
- Orgazm yoğunluğunda azalma %35
- Orgazm sıklığında azalma % 29

Multidisipliner Yaklaşım

DSM IV

- Seksüel istek
- Seksüel uyarılma
- Orgazm
- Seksüel ağrı bozuklukları

YAŞLANAN ERKEK

- Dokuzuncu dekada erkeklerin yarısından çoğunda cinsel istek, % 15 inde cinsel aktivite devam ediyor
- Kademeli bir cinsel fonksiyon bozukluğu (kadından farklı)
- Partner yokluğu, sağlık problemleri, cinsel ilgide azlama, ilaçlar, ED, Hormon azlığı
- Fertilite devam eder

Hormonal Değişiklikler

- Testesteron
- Erişkinde günlük testesteron üretimi 7 mg
- 300-1000 ng/dl
- %65 SHBG ne bağlı
- %1-2 serbest
- Dokuda etkin formu olan
Dihidrotestesteron(DHT)

Yaşlanan erkek

- Testesteronda düzeyinde azalma görülür.

Andropoz terminolojisi yerine

- PADAM (partial and progressive Androgen deficiency in aging male)
- PEDAM(Partial endocrine deficiency in aging male)

Ör: büyüme hormonu, melatonin, leptin

PADAM Kliniđi

- Psikolojik(zihinsel yorgunluk,huzursuzluk, depresyon,sinirlilik)
- Fiziksel (güçsüzlük, kas kitlesinde azalma,osteopeni, jinekomasti, kıllanmada azalma, abdominal obesite)
- Vazomotor(aşırı terleme, ateş basması, uykusuluk çarpıntı)
- Cinsel (Libido azlığı, ED, ejakulasyon sonrası refraktör periyodta azalma, ejakulat projeksiyon ve volümünde azalma)

PADAM TANISI

- Semptom Skorları
- Fizik muayene
- Gerekirse TRUS
- Serum testesteron düzeyi 300 ng/ dl altı

Androjen replasman tedavisi (ART)

- T 300ng/dl altında ise başlanıyor

Amaç:

- Kanda fizyolojik testesteron düzeyleri
- Sirkadian ritm bozulmamalı
- DHT/ T
Estradiol/T oranları korunmalı

ART Yöntemleri

- IM testesteron esterleri
- Oral testesteron
- Transdermal sistemler
- Kısa etkili Bukkal tabletler
- Perkütan pellet (mikrotransfer)

Yan etkiler

- Prostat (BPH, Ca)
- Polistemi
- Su tuz tutulumu
- Karaciğer toksisite
- Akne
- Jinekomasti
- Uyku apnesi

Sonuç

- Gerek yaşılanan kadın, gerekse yaşlanan erkekte cinsel fonksiyonlarda bozulmayı doğal bir süreç olarak algılamadan önce bunun yaşam kalitesini etkileyen önemli bir faktör olduğu bilinmelidir.
- Altta yatan nedenler her zaman fizyolojik bir yaşlanma süreci olmayabilir. Önemli patolojilerin ilk habercisi olabilir.
- Yaşlanan bireye verilen tedaviyi doğru algıladığı ve uyguladığı mutlaka kontrol edilmelidir.

Teşekkürler

